

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Responsiones Scriptæ A Philippo Melanthere Ad Impios Articulos Bauaricæ Inquisitionis

Melanchthon, Philipp

Vvitebergæ

VD16 M 4171

Reliquæ Svnt Interrogationes de statuis & oßibus Sanctorum, & de
consecratione Salis & alijs. De quibus breuis sit responsio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36288

Quare Deo gratias agant, qui ab ea societate alieni sunt, nec frangamur animis cum dicimur auctores schismatis, sicut Esaias nos consolatur, Nolite timere probra hominum. Item, Si quis aliud Evangelium docet, Anathema sit. Etiam Ethnicus Poeta Euripides in Heraclidis inquit: οὐ χρεὶ τὸ δ' ἀφ' ἐλεός, ἡμᾶρ θεοῦ, ὅδε μὴ φάσκωρ, ἔγχε μανιῶν ἐλάυνει. Non igitur prohibeantur hi ueri cultus, quos Deus seuerissimè præcipit, Legitimum coniugium, uera Dei inuocatio, & exercitia timoris Dei, fidei, inuocationis, dilectionis plurima in coniugio, sicut Paulus inquit: Saluatur mulier per generationem filiorum, si manserint in fide, dilectione, castitate & modestia, quibus uerbis omnes uirtutes sanctæ matris complexus est.

RELIQVÆ SVNT INTERROGATIONES de statutis & ossibus Sanctorum, & de consecratione Salis & alijs. De quibus breuis sit responsio.

Omnia hæc impia sunt, & cultus Idolorum, alloqui ipsas statuas aut ossa, aut fingere Deum aut sanctos magis in uno loco seu ad hanc statuam alligatos esse, quàm ad alia loca.

H 5 Nihil

Nihil differunt inuocationes quæ fiunt ad Mariam
Aquensem, seu Ratisbonensem ab inuocationibus
Ethnicis, quæ fiebant ad Dianam Ephesiam, aut ad
Iunonem Plataësem aut ad alias statuas. Quòd uerò
miracula narrantur, sciendum est, etiamsi quæ
miracula facta sunt, esse præstigijs Diabolorum,
Quia nullum miraculum recipiendum est contra
hanc æternam legem, Dominum Deum tuum adora-
bis, & ipsi soli seruias. Deus uult esse efficax cum
Sacramentis, quæ ipse instituit, & eo modo ibi est
efficax, quem instituit, non aliter, ut non fingenda
est Baptismo ablui lepram, Non fingendum
est, per cœnam Domini dari foelicem negociatio-
nem, Sed Deus eas res dat, quas promisit de usu
quem instituit. Ceterum exceptis Sacramentis, ut
instituta sunt, alligare Deum ad ullam rem, quòd
sit ibi magis efficax quàm alibi, est fabricare Ido-
lum, & pugnat hæc imaginatio cum his dictis
Esa. 66. Cœlum sedes mea, terra scabellum pedum
meorum, id est, Deus ubiq; adest. Quæ est ista do-
mus quam edificatis? Ad quem respiciam, nisi ad
contritum spiritu, & tremorem sermones meos.
Id est, Quocumq; loco inuocat Deum is, qui uerbo
Dei regitur, hunc ibi uerè exaudit Deus. Et 1. Ti-
moth. 2. Volo orare uiros in omni loco, leuantes
sanctas manus, sine ira & sine hæsitacione, id est,
Non frementes aduersus Deum, non dubitantes an
sit

fit prouidentia, an Deus curet homines, an te ex-
audiat. Et Ioan. 4. Prohibetur alligatio ad certum
locum cum dicitur: Veri adoratores adorabunt
Patrem in spiritu & ueritate, id est, uerè agnitum
iuxta uerbum eius, non fingendo aliquid esse De-
um, quod non est Deus, sicut Mahometistæ, etsi di-
cunt se inuocare Creatorem cœli & terræ, tamen
fingunt aliquid esse creatorem & Deum, quod
neque Deus neq; Creator est. Negant enim Creato-
rem esse patrem Domini nostri Iesu Christi, nec
inuocant fiducia filij, Nec Papistæ inuocant fiducia
filij, sed aut fiducia priorum meritorum conan-
tur ad Deum accedere, aut merguntur in dubitati-
onem perpetuam. Est igitur inuocare in ueritate,
inuocare Deum uerè agnitum iuxta uerbum ipsius.
Spiritu inuocare est habere motus Spiritus sancti in
corde, timorem & fidem, ne inuocatio sit simulatio.
Deniq; nota sit integra doctrina de uera inuoca-
tione Dei, ex qua sumi potest refutatio perspicua
impiarum inuocationum. Certum est etiam ad Ma-
gistratum officium pertinere curam delendi sta-
tuas quæ inuocantur, uel ad quas alligatur efficacia
Dei aut sanctorum, sicut scriptum est Deut. 12.
Dissipate aras eorum, & confringite statuas.

In hoc Articulo rursus nobis proponamus
questionem de Schismate. Vociferantur Aduer-
sarij, non facienda esse schismata, ingens bonum
esse concordiam, eamq; antefereendam paruis erratis.

Sed

Sed his omnibus opponamus uocem primi Præcepti, Fugite Idola. Item, Si quis aliud Euangelium docet, Anathema sit. Quanquam autem terribile nomen est Schismatis, tamen sciamus nos cogi hoc aeterno mandato DEI, Ne homines mortuos inuocemus, neque ad statuas confugiamus, hanc tetram imaginationem circumferentes, uel Deum uel Sanctos magis exaudire ad hanc statuam quam alibi. Hæc non sunt parua errata, sed euerfiones fundamenti, nouos Deos fingere, & Idola fabricare. Multæ autem causæ corrumpunt iudicia in hominibus, in quibus non est lux uerbi DEI. Ut enim in morbis furiosi errant, sic multi fascinati à Diabolis non abhorrent à tetræ opinionibus & exemplis. Habent applausores Stoici & Manichæi in manifestis mendacijs, quale hoc est, Omnia scelera necessariò fiunt. Non reformidabant Ethnici confusiones libidinum & maturationes filiorum. Talia Exempla ostendunt magnam potentiam Diabolorum esse in captiuandis hominum mentibus. Sed ut minus atrociam dicam, consuetudo etiam deprauat iudicia, sicut Aristoteles inquit: ὡς ἐν ἰώθαρον οὕτως ἐξιοῦμεν λέγειν. Simonideum illud usitatum est. τὸ δοκῆν βιάζεται τὸ ἀλίθαρον. Ethnicis Bacchanalia uidebantur esse tolerabiles ludi, sed cum Antiochus ea Ierosolymæ fieri iussisset cogitemus quanto

quanto in dolore sancti senes & sancta matrone fuerint, cum audirent inuocari Bacchum, uagari promiscue uiros & mulieres, & rapi aliquas ad sceleratorum libidines. Ita quod multi non abhorrent a compellatione statuarum & hominum, fit aut Diabolico furore, aut praua consuetudine, Sed hi, in quibus est lux uerbi Dei, cohortescunt cum cogitant se ad statuas fecisse inuocationes, & omnia talia spectacula abominantur, & quia sciunt mandata & doctrinam DEI de inuocatione, non metuunt crimen Schismatis, sed sciunt necessario obtemperandum esse mandato diuino: Fugite Idola, etiamsi schismata discordia, supplicia & ruina Imperiorum sequuntur. Non de parua re certamen est, sed de fundamento, quod retineri necesse est. Multa magna scelera concurrunt in inuocatione hominum mortuorum, statuarum, & panis in circumgestatione, nec dubium est his Idolorum adorationibus poenas in genere humano cumulari.

Prece[m]ur autem filium DEI ueris gemitibus, ut & Idola destruat, & semper VERAM ECCLESIAM colligat, doceat, iuuuet & augeat, propter gloriam DEI, & poenas mitiget.

DE